

Možnosti financovania opatrení na podporu prírode blízkeho hospodárenia v lesov z Programu rozvoja vidieka 2014 -2023 a zo Strategického plánu Spoločnej poľnohospodárskej politiky 2023 -2027

Milan Sarvaš, 05.02.2024

Projekt LIFE - IP NATURA 2000 SVK (LIFE19 IPE/SK/000003) je financovaný zo zdrojov Európskej únie v rámci programu LIFE a zo štátneho rozpočtu SR prostredníctvom MŽP SR.

Obsah:

- Národné lesnícke centrum
- Prírode blízke hospodárenie v lesoch
- Podpora PBHL z prostriedkov EÚ
- Vzdelávanie v oblasti PBHL
- Súhrn

Národné lesnícke centrum

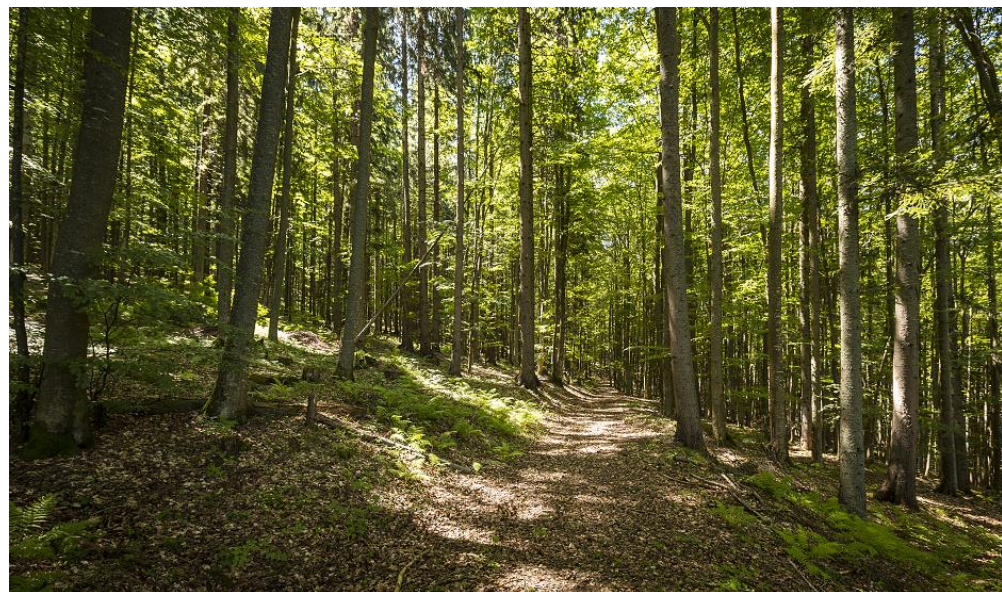
- Príspevková organizácia – Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka (založená 2006)
- Lokalizovaná vo Zvolen + 3 regionálne stanice
- 3 ústavy + 2 centrá
- Počet zamestnancov: 228

Národné lesnícke centrum – Lesnícky výskumný ústav

Úlohy:

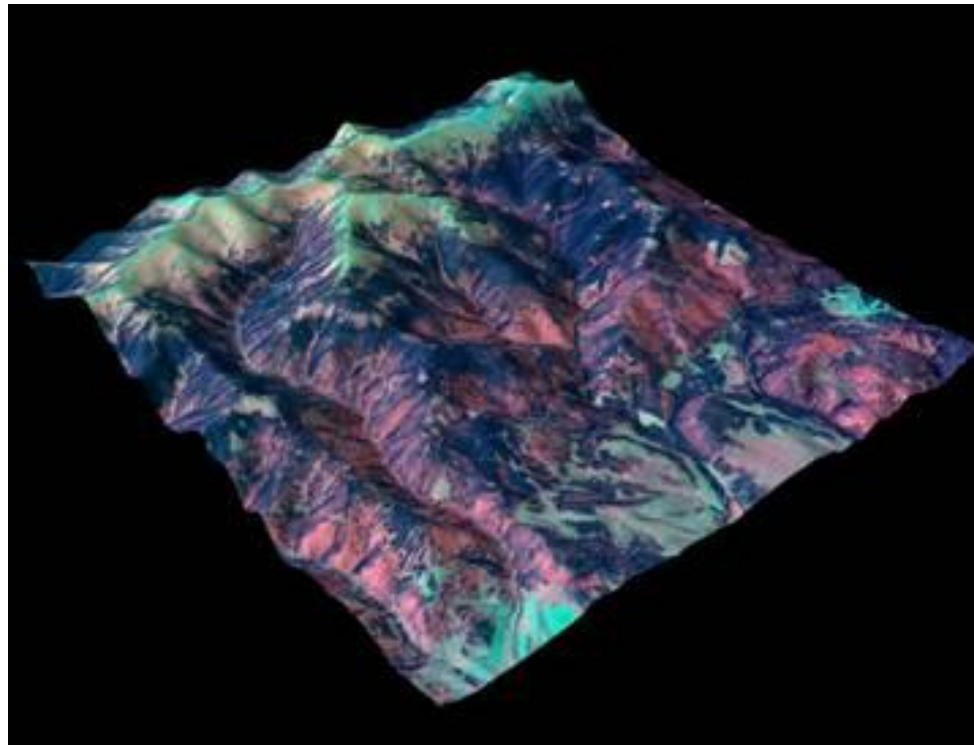
- výskum: udržateľný rozvoj lesníctva v meniacich sa podmienkach (zmena klímy, ekosystémové služby, digitálne technológie, moderné technológie v drevárskom sektore, agrolesníctvo....)
- Služby: odborné aktivity pre ministerstvá/vlastníkov/verejnosť: Lesnícka ochranárska služba, Semenárska kontrola, inventarizácia lesov....
- Komerčná spolupráca

Národné lesnícke centrum – Ústav lesných zdrojov a informatiky

Úlohy:

- Informačný systém v lesnom hospodárstve
- Lesnícke mapovanie (digitálna fotogrametria)
- Geoinformácie vrátane GIS

Národné lesnícke centrum – Ústav hospodárskej úpravy lesov

Úlohy:

- Programy starostlivosti o les
- Špecializované lesnícke prieskumy
- Komerčná spolupráca

Národné lesnícke centrum – Centrum transferu poznatkov a lesnej pedagogiky

Úlohy:

- **Poradenstvo a ďalšie vzdelávanie v LH**
- Lesná pedagogika
- **Podporný systém LH z prostriedkov EÚ**

Prírode blízke hospodárenie v lesoch (PBHL)

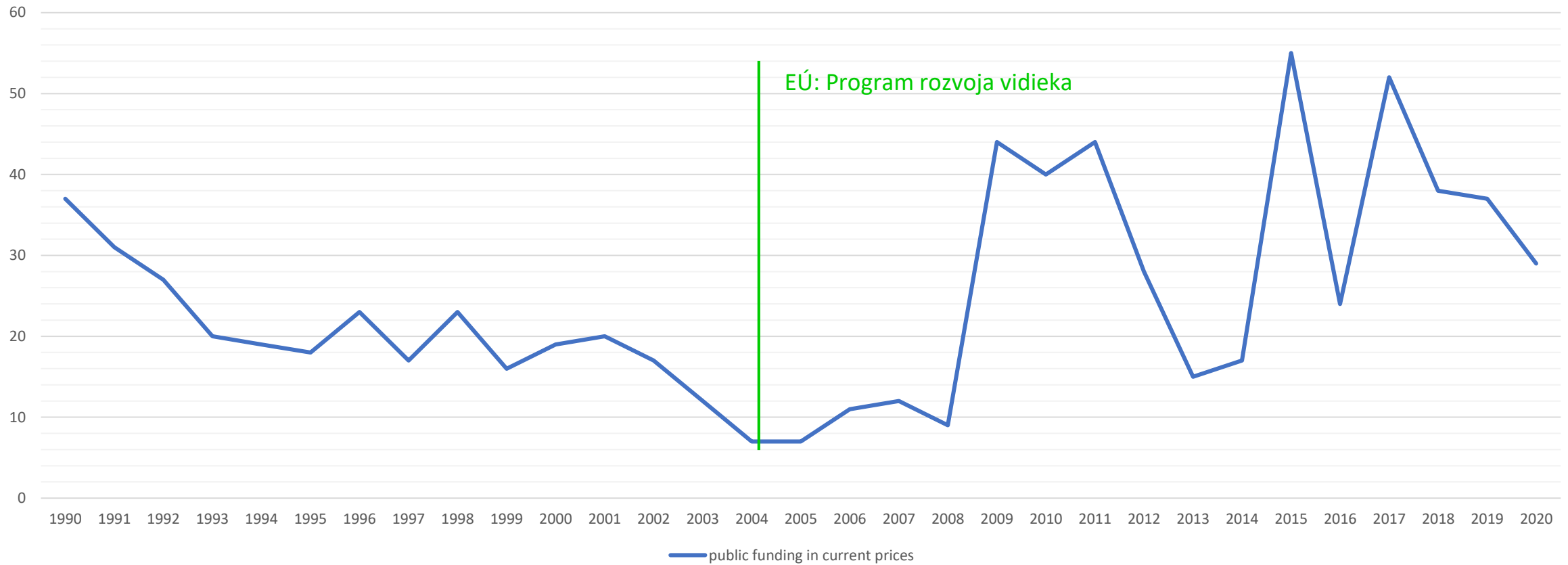
- Nová stratégia EÚ pre lesy sa zameriava udržateľné obhospodarovanie lesov
- Národné stratégie: NLP, Envirostratégia, Stratégia adaptácie na zmenu klímy
- Zavedenie pojmu PBHL do legislatívy (Zákon o lesoch č. 326/2005) – novela z 2019 (§ 2, pís. x, § 18, ods. 4 a 8)
- Zmena klímy - robustné adaptačné opatrenie na zmenu klímy
- Zmena požiadaviek spoločnosti na využívanie lesov
- Konflikt medzi lesníctvom a ochranou prírody

Podporný systém LH z prostriedkov EÚ

Verejné zdroje (1990-2020)
(mil. €)

Lesnícka technika a technológie

Podopatrenie 8.6 - Podpora investícií do lesníckych technológií a spracovania, do mobilizácie lesníckych výrobkov a ich uvádzania na trh

Dátum vyhlásenia výzvy: 08.12.2023 Dátum uzavretia výzvy: otvorená

Alokácia na výzvu: 40 000 000 € (verejné zdroje)

Príjemcami pomoci sú:

1. Fyzické a právnické osoby (malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve:
  - súkromných vlastníkov a ich združení;
  - obcí a ich združení;
  - cirkvi, ktorej majetok možno podľa vnútroštátneho právneho poriadku považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním;
2. Obce a podniky zriadené alebo založené obcou, ak obhospodarujú neštátne lesy
3. Fyzické a právnické osoby (malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES3) poskytujúce služby v lesníctve

Lesnícka technika a technológie

Podopatrenie 8.6 - Podpora investícií do lesníckych technológií a spracovania, do mobilizácie lesníckych výrobkov a ich uvádzania na trh

Výška oprávnených nákladov: 5000 – 400 000 €

Schéma de minimis: 200 000 €

Oprávnené aktivity:

Investície na zvýšenie ekonomickej hodnoty lesa prostredníctvom **lepších postupov obhospodarovania lesov**, ktoré sú odôvodnené z hľadiska očakávaného zlepšenia lesa jedného alebo viacerých podnikov, ktoré sa musia realizovať na úrovni majiteľa resp. obhospodarovateľa lesa;

Investície na **spracovanie lesných produktov**, ktoré takýmto spôsobom získavajú pridanú hodnotu a tiež ich uvádzanie na trh na všetky pracovné operácie **pred priemyselným spracovaním**. Pre účely výzvy sú prípustné iba investície do strojov na výrobu štiepaného palivového dreva

Stanovenie výšky nákladov: <https://forestek.nlcsk.org/>

Vzorový projekt: <https://web.nlcsk.org/vzorove-projekty-pre-lesnicke-projektove-podopatrenia-prv-sr-2014-2022/>

SPP 2023-2027

Návrh pracovnej skupiny Lesnícke investície:

PBHL	90 mil. €
Ozdravné opatrenia v lesoch	60 mil. €
Vlastníci lesa malých výmer	25 mil. €
Podpora genetických zdrojov lesných drevín	20 mil. €
Lesná technika	???
Celkovo	195 mil. €

Schválená podpora

PBHL	25 mil. € ,
Ozdravné opatrenia v lesoch	20 mil. €
Vlastníci lesa malých výmer	20 mil. €
Vodozádržné opatrenia v lesoch	7 mil. €
LEKS	20,6 mil. €
NATURA 2000	5,7 mil. €
Celkovo	98,3 mil. €

PBHL

Integrované projekty správnej praxe prírody blízkeho hospodárenia v lesoch (časť–neproduktívne investície)

- Podporené budú komplexné projekty prispievajúce k zmierneniu dopadov zmeny klímy a adaptácii na klimatické zmeny

Oprávnené investície:

1. Spolupôsobenie pri prirodzenej obnove s cieľom podporiť prirodzený vznik následných porastov stanovištne vhodných drevín
2. Čistenie plôch po ťažbe
3. umelá obnova zahrňujúca aj podsadby, predsadby, podsejby s cieľom zmeny drevinovej skladby pri prebudove lesa na PBHL
4. ochrana individuálna pred negatívnym pôsobením buriny a zveri na rast drevín
5. oplôtky na plošnú ochranu drevín pred nepriaznivým pôsobením zveri
6. prečistky a plecie ruby s cieľom postupne vytvárať drevinovú, výškovú a hrúbkovú rozrôznenosť porastov

Oprávnený žiadateľ:

Fyzické a právnické osoby, ktoré obhospodarujú lesy v I.-IV. stupni ochrany prírody (**jednotkové paušálne sadzby**)

Výška podpory: 250 000 €/projekt

Rozsah podpory: 60 projektov

Celková alokácia: 15 000 000 €

PBHL

Integrované projekty správnej praxe prírody blízkeho hospodárenia v lesoch (časť –produktívne investície)

Intervencia bude implementovaná súbežne s intervenciou „Integrované projekty správnej praxe prírody blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – neproduktívne investície)“.

Oprávnené investície:

1. výchovná ťažba nad 50 rokov s cieľom dosiahnuť priestorovú diferenciáciu, statickú stabilitu a pestré štruktúry porastov
2. výstavba/rekonštrukcia lesnej dopravnej siete vrátane priečného a pozdĺžneho odvodnenia lesných ciest:
  - budovanie novej lesnej dopravnej siete kategórie 3L za účelom sprístupnenia porastov, v ktorých sa realizujú činnosti podľa bodu 1 a 3
  - rekonštrukcia lesnej dopravnej siete kategórie približovacie lesné cesty 2L a 3L s cieľom zlepšenia ich technických parametrov najmä vo vzťahu k zabezpečeniu úpravy vodného režimu na nich
3. obstaranie novej lesnej techniky potrebnej pre šetrné obhospodarovanie lesov. Zahŕňa aj nákup koní pre sústredovanie dreva v lese

Oprávnený žiadateľ:

Fyzické a právnické osoby, ktoré obhospodarujú lesy v I.-IV. stupni ochrany prírody

Výška podpory: 250 000 €/projekt

Rozsah podpory: 40 projektov

Celková alokácia: 15 000 000 €

Vzdelávanie v oblasti PBHL

Publikácia: https://web.nlcsk.org/wp-content/uploads/2019/11/priode_blizke_obhospodarovanie_lesa.pdf

Podopatrenie 1.1: Prenos znalostí a informačné akcie

Názov projektu: **Prírode blízke hospodárenie v lesoch**

Cieľ projektu: poskytnúť lesnej prevádzke teoretické základy a praktické skúsenosti s PBHL

Projektové výstupy: **Prírode blízke hospodárenia, predpoklad pre zachovanie ekologickej stability lesov**

Prebudova na prírode blízke hospodárenie v dubovo-bukových porastoch – prípadová štúdia objektu Pro Silva Duchonka

Prebudova na prírode blízke hospodárenie v smrekových porastoch – prípadová štúdia objektu Pro Silva Paráč

vyškolených 60 zástupcov lesníckej prvovýroby (NP Slovenský raj: 16, TANAP: 3, Malá Fatra: 3)

Schéma de minimis

Súhrn

- PBHL je účinný nástroj na zabezpečenie potrieb spoločnosti na lesy – manažment lesov
- Vyžaduje si účinnú, systematickú a cielenú podporu
- Prostriedky EÚ sú významným nástrojom ale je nízka úroveň podpory (mala by byť doplnková)
- absentuje národná podpora
- Potrebná je „poskytovateľmi podpory“ vzájomná koordinácia
- Vytvoriť pre žiadateľov „user friendly“ prostredie – **nie schéma de minimis**, podpora zo strany štátnej správy – obmedziť počet povinných príloh.....
- Vzdelávanie konečných užívateľov
- **Riešiť podporu záchrana genetických zdrojov lesných drevín**

NÁRODNÉ
LESNÍCKE
CENTRUM

ĎAKUJEM

Milan Sarvaš

milan.sarvas@nlcsk.org

+421 903 443 464

web.nlcsk.org